

27 579**Parlementair contactplan 2001****Nr. 2 HERDRUK¹****VERSLAG**

Vastgesteld 1 juni 2001

Van 28 tot en met 31 mei 2001 zijn delegaties van de Staten van de Nederlandse Antillen, van de Staten van Aruba en van de vaste commissies voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken uit de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal in Nederland bijeengekomen in het kader van het parlementair contactplan.

Tijdens deze thematische bijeenkomst is in het bijzonder gesproken over de drugsproblematiek, waarbij speciale aandacht werd besteed aan synthetische drugs. Ook is gesproken over herziening van de Belastingregeling voor het Koninkrijk (BRK) en over een aantal andere actuele onderwerpen.

Aan het contactplan werd van Nederlandse zijde deelgenomen door de leden:

Schuurman (plv. delegatieleider), Boorsma, De Beer, Hofstede, Lemstra, Roscam Abbing-Bos en Tan (allen Eerste Kamer) en Rosenmöller (delegatieleider), Van der Knaap, Scheltema-de Nie, Rijpstra, Van Baalen, Van Oven, Gortzak en Van Middelkoop (allen Tweede Kamer).

De Nederlandse delegatie brengt door middel van de navolgende gezamenlijke Slotverklaring verslag uit van haar bevindingen.

De leider van de delegatie,
Rosenmöller

De plv. leider van de delegatie,
Schuurman

De griffiers van de delegatie,
Nieuwenhuizen
De Lange

¹ I.v.m. een correctie in de opsomming van deelnemers (derde alinea, blz. 1).

Inleiding

De parlementaire delegaties van Nederland, de Nederlandse Antillen en Aruba hebben elkaar in de periode van 28 tot en met 31 mei 2001, in het kader van het parlementair contactplan te Den Haag, ontmoet.

Tijdens deze thematische bijeenkomst heeft men met elkaar van gedachten gewisseld over de drugsproblematiek als hoofdthema, conform de afspraak die men bij de bijeenkomst van januari 2001 met elkaar had gemaakt. Toen is ook afgesproken daarbij het accent wat meer te leggen op werkbezoeken aan de verschillende instanties die zich in de praktijk bezig houden met de verschillende aspecten van deze problematiek.

Men heeft ook gesproken over de aanpassing van de Belastingregeling Koninkrijk (BRK), als bijthema. Voorts heeft men elkaar geïnformeerd over enkele actuele zaken t.w. de staatkundige ontwikkelingen na het referendum op Sint Maarten, de totstandkoming van een nieuw LGO-besluit, de financieel-economische situatie en de migratie-problematiek.

Bij de opening van deze contactplan-besprekingen werden de delegaties toegesproken door de vice-minister-president van Nederland, mev. A. Jorritsma-Lebbink, hetgeen zeer werd gewaardeerd. De minister-president van Nederland, de heer Kok, kon door ziekte helaas niet aanwezig zijn. Ook hebben de delegaties van de Nederlandse Antillen en Aruba, vergezeld van de Voorzitters van de Tweede en de Eerste Kamer der Staten-Generaal alsmede de voorzitter en vice-voorzitter van de Nederlandse contactplandelegatie, hun opwachting gemaakt bij H.M. de Koningin. Op prettige en ongedwongen wijze heeft zij met veel interesse met de delegatieleden van gedachten gewisseld over enkele actuele zaken betreffende de Nederlandse Antillen en Aruba. Ook dit bezoek is door de delegaties zeer gewaardeerd.

In de week van 28 mei 2001 vond ook de plenaire behandeling door de Tweede Kamer plaats van het FOL-verdrag¹ en de stemmingen daarover. Aan het debat daarover in de Tweede Kamer hebben ook enkele leden van de delegaties van de Nederlandse Antillen en Aruba deelgenomen die daartoe door de eigen Staten als bijzondere gedelegeerde (conform het bepaalde in artikel 17, lid 2 van het Statuut) zijn afgevaardigd.

In afzonderlijk presidiumoverleg is ook van gedachten gewisseld met betrekking tot de planning van volgende contactplanbijeenvakomsten. De delegaties kunnen terugzien op een geslaagde mini-bijeenkomst waarbij de besprekingen thans weer in een goede en prettige sfeer zijn verlopen. De specifieke invulling van het programma, met nadruk op werkbezoeken, heeft daaraan in belangrijke mate bijgedragen. Deze regelmatige contacten dragen zeker bij aan een beter begrip voor elkaars positie en omstandigheden.

Drugsproblematiek

Zoals in de inleiding is vermeld, werd in januari 2001 tijdens de reguliere Contactplanbijeenvakomst in Aruba besloten de XTC-problematiek en het daarmee samenhangende vraagstuk van de drugskoeriers en de verslavingszorg tot thema te kiezen van de eerstvolgende bijeenkomst in Nederland. Daarbij werd de wens uitgesproken dit thema vooral te belichten door middel van op informatieverzameling gerichte werkbezoeken. Aanleiding was mede de door de drie delegaties gevoelde gedachte dat ieder individueel slachtoffer van drugs er een te veel is.

De delegaties hebben aan dit voornemen uitvoering gegeven door middel van twee werkbijeenvakomsten. De eerste vond plaats in de vorm van een

¹ Voorstel van rijkswet houdende goedkeuring van het op 2 maart 2000 te Oranjestad, Aruba, totstandgekomen Verdrag inzake samenwerking tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de regering van de Verenigde Staten van Amerika betreffende toegang tot en gebruik van faciliteiten in de Nederlandse Antillen en Aruba voor drugsbestrijding vanuit de lucht (Trb. 2000, 34) (vergaderjaar 1999–2000–27 229/R 1660).

briefing op dinsdag 29 mei 2001 door ambtelijke vertegenwoordigers van de ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en Justitie en door medewerkers van het Trimbosinstituut, dat zich met onderzoek en advisering op het terrein van de verslavingszorg bezighoudt. De tweede bijeenkomst betrof een werkbezoek op woensdag 30 mei 2001 aan een aantal samenwerkende diensten dat zich op de luchthaven Schiphol bezighoudt met vervolgings- en opsporingsactiviteiten ten aanzien van delicten met (synthetische) drugs.

Briefing 29 mei: ministerie van VWS, Justitie en het Trimbosinstituut

Tijdens de briefing werd allereerst van de zijde van het ministerie van VWS uiteen gezet met welke instrumenten zowel binnen nationale als Europese kaders informatie wordt verzameld en uitgewisseld over diverse aspecten van het relatief nieuwe scala van synthetische drugs. Die aspecten zijn o.a. de samenstelling en de daarmee samenhangende gezondheidsrisico's van de op de markt verschenen synthetische drugs en de praktische effecten van het gebruik van de diverse synthetische drugs en de trends die zich daarin voordoen in «de markt». Via een op EU-niveau opgezet zgn. Early Warning Mechanism dat is gebaseerd op wederzijdse informatievoorziening door en tussen de lidstaten wordt getracht de desbetreffende ontwikkelingen op de voet te volgen en zo mogelijk te voorzien. Deze activiteiten zijn immers onontbeerlijk voor het voeren van een adequaat voorlichtingen preventiebeleid dat, tezamen met onderzoek, monitoring en de aanpak van handel en productie de kernpunten van het Nederlandse XTC-beleid vormt.

De medewerkers van het Trimbosinstituut boden de delegaties informatie aan over de minder traditionele aard en kenmerken van de verslavingsproblematiek die met de introductie van de synthetische drugs hun intrede hebben gedaan. Omdat gebruikers van deze drugs vooral jongeren zijn worden niet alleen acute verslavings- en andere gezondheidseffecten onderzocht, maar worden ook de langetermijneffecten in de onderzoeken betrokken. Uiteraard is ook hier het voorlichting- en preventiebeleid het doel waarop deze activiteiten zich richten.

De ambtelijke vertegenwoordiging van het ministerie van Justitie gaf de delegaties tenslotte een waardevolle uiteenzetting over de diverse invalshoeken van het uit justitieel oogpunt gevoerde en te voeren beleid ten aanzien van synthetische drugs. Daarbij konden zij enkele malen verwijzen naar de op 9 mei 2001 door de Nederlandse minister van Justitie aan de Tweede Kamer gezonden nota met de titel «Samenspannen tegen XTC» (Kamerstuk 23 760, nr 14).

Door de delegaties werden de betogen van de inleiders verscheidene malen aangegrepen om te informeren naar en te discussiëren over bestaande en mogelijk toekomstige vormen van samenwerking tussen de landen van het Koninkrijk op de bovengenoemde terreinen.

Werkbezoek Luchthaven Schiphol

Op woensdag 30 mei bezochten de delegaties de luchthaven Schiphol waar zij als gasten van de districtscommandant van de Koninklijke Marechaussee Schiphol een buitengewoon verhelderende uiteenzetting ontvingen van het hoofd van de Unit Synthetische Drugs (USD) over de huidige aard en omvang van de synthetische drugsproblematiek, zowel in Nederland als in Curaçao en Aruba, over de vele soorten meest voorkomende van deze drugs en over de handel en de financiering van drugsstromen en over diverse smokkelmethoden.

Nadat deze spreker de delegaties had ingelicht over de organisatorische opzet van de USD die een op convenanten gebaseerd multidisciplinair samenwerkingsverband is van de Economische Controle Dienst, de

Koninklijke Marechaussee, de divisie Centrale Recherche Informatie, de Rijksverkeersinspectie, de Politie, het Openbaar Ministerie, de Fiscale Inlichtingen en Opsporingsdienst (FIOD), Douane en Europol bood hij hen een feitelijke uiteenzetting over productielocaties en productiemethoden van synthetische drugs in Nederland, over de aantallen in het jaar 2000 in Nederland in beslaggenomen XTC-tabletten, alsmede over de inbeslagnames van XTC-tabletten buiten Nederland, doch afkomstig uit Nederland.

De landelijk coördinerend Officier van Justitie synthetische drugs gaf de delegaties vervolgens een inleiding over de opsporings- en vervolgingsactiviteiten die ten aanzien van synthetische drugs in Nederland, in het bijzonder door de USD, plaatsvinden. Hij ging nader in op het juridisch instrumentarium dat de USD daarbij voorhanden heeft en op de formele juridische basis waarop het gebruik van die instrumenten berust.

Uitvoerige aandacht besteedde hij vervolgens aan de diverse vormen van internationale samenwerking op het terrein van opsporing en vervolging en aan de desbetreffende activiteiten op dat gebied tussen de landen binnen het Koninkrijk in het bijzonder.

Een derde inleiding betrof tenslotte de samenwerking tussen Douane en Koninklijke Marechaussee die heeft geleid tot de instelling van een zgn. Schipholteam dat zich enerzijds richt op het bestrijden van de invoer, uitvoer en doorvoer van verdovende middelen in de passagierslijnen op de luchthaven Schiphol en anderzijds op het ontmoedigen van criminele organisaties om verdovende middelen via passagierslijnen van de luchthaven Schiphol te doen vervoeren. Observatie van passagiersstromen, analyse van gegevens uit uitgevoerde opsporingsonderzoeken en de justitiële afhandeling van aangehouden verdachten zijn de concrete taken waarmee dit team zijn doelstellingen tracht te bereiken. De delegaties nemen met instemming kennis van de mededeling van het Schipholteam dat ook de KLM bereid is tot samenwerking in de strijd tegen het internationale transport van drugs.

Het werkbezoek aan Schiphol werd afgesloten met een bezoek aan de in het jaar 2000 in gebruik genomen Douane-scan, waarmee de USD en het Schipholteam verdachte binnenkomende vracht van vliegtuigen onderzoekt op de aanwezigheid van traditionele en synthetische drugs, wapens en andere, mogelijk illegale transporten.

De delegaties zijn unaniem van oordeel dat het bezoek aan de luchthaven Schiphol zeer belangwekkend is geweest. Men heeft veel nuttige informatie ontvangen waardoor men nu een betere indruk heeft van de verschillende aspecten van de drugsbestrijding.

Bespreking delegaties

Mede naar aanleiding van de verkregen informatie tijdens de briefing door de Ministeries en tijdens het werkbezoek aan Schiphol bespreken de delegaties een aantal aan deze problematiek gerelateerde onderwerpen. De delegaties zijn tevreden met de bevestiging door het hoofd USD van de brief terzake van de minister van Justitie dat inmiddels de vertaalfout in een richtlijn van de EU is gecorrigeerd waardoor nu duidelijk vaststaat dat de chemische verbinding PMK ook op de lijst van verboden stoffen is geplaatst. De rol van luchthaven Zaventem (Brussel) bij de doorvoer van XTC via Suriname naar de Nederlandse Antillen en Aruba zou nog officieel onderzocht moeten worden. De delegaties spreken af dat de Nederlandse delegatie daartoe bij haar regering zal aandringen om nadere informatie hieromtrent bij de autoriteiten in België in te winnen. De delegaties benadrukken nogmaals het belang van een gemengde ambtelijke werkgroep die de verschillende aspecten van het drugsbeleid in de landen van het koninkrijk onderzoekt. Naast het transport van drugs gaat het hierbij met name ook om drugspreventie en verslavingszorg. De

delegaties doen opnieuw een beroep op hun regeringen om over te gaan tot oprichting van genoemde werkgroep.

De delegaties hebben met waardering kennisgenomen van de nota «Samenspannen tegen XTC» van de Nederlandse minister van Justitie. De delegaties onderschrijven het belang van internationale samenwerking. Wel pleiten de delegaties ervoor dat er specifieke aandacht zal zijn voor de vluchten vanuit Nederland naar de Nederlandse Antillen en Aruba. De delegaties benadrukken dat voor een effectieve bestrijding van de XTC problematiek het van belang is dat er een goede informatie-uitwisseling tussen de landen plaatsvindt. Dit geldt mede voor de voortgang van de werkzaamheden van het Schipholteam dat met ingang van juni van dit jaar belast zal zijn met de bestrijding van de uitvoer van synthetische drugs. Het is zaak dat de bestaande problemen met XTC op de Nederlandse Antillen en Aruba niet eerst nog groter moeten worden alvorens daar gerichte maatregelen tegen wordt genomen. De delegaties wezen op het feit dat een onlangs door de ministers van Volksgezondheid van de Nederlandse Antillen en Nederland overeengekomen protocol door de Nederlandse minister nog steeds niet is ondertekend. Zij verzochten de Nederlandse delegatie te bevorderen dat die ondertekening nu spoedig plaatsvindt. De delegaties achten het van belang dat in het protocol afspraken worden opgenomen voor wat betreft de samenwerking op het gebied van drugspreventie en verslavingszorg. Uitvoering van de op 9 april 2001 in tripartiet verband door de ministers van justitie van het Koninkrijk gemaakte afspraken is van groot belang.

De Arubaanse delegatie is van mening dat de taakconcentratie van de Kustwacht meer gericht zou moeten zijn op het tegenhouden van drugs met als bestemming Aruba.

Tijdens deze bijeenkomst is relatief veel aandacht besteed aan de justitiële aspecten van de drugsproblematiek. De delegaties benadrukken nog het belang van verslavingszorg als sluitstuk van het drugsbeleid in de drie landen van het koninkrijk. De delegaties zullen wellicht tijdens een volgende ontmoeting de aandacht in het bijzonder willen richten op dit punt.

Belastingregeling Koninkrijk

De Nederlands-Antilliaanse delegatie zet uiteen dat Nederland en de Nederlandse Antillen op 15 december 2000 onder meer zijn overeengekomen dat artikel 11 van de Belastingregeling voor het Koninkrijk gewijzigd dient te worden. Genoemd artikel laat nu toe dat Nederland dividendbelasting inhoudt bij uitkeringen van Nederlandse dochtervennootschappen van Nederlands Antilliaanse moedermaatschappijen. Volgens de huidige tarifiering is de totale druk op Nederlandse deelnemingsdividenden 10,5%. Conform afspraak zal deze druk vanaf dit jaar in totaal 8,3% dienen te zijn, waarbij bijstelling naar beneden niet mogelijk is. Genoemde partijen zijn overeengekomen dat dit percentage in de BRK zal worden vastgelegd en per 1 januari 2002 in werking zal treden. Op dit moment wordt in Den Haag tussen vertegenwoordigers van beide regeringen onderhandeld over de laatste uitvoeringsafspraken, waaronder beantwoording van de vraag of de belasting een Nederlands-Antilliaanse of een Nederlandse is. Om de tussen Nederland en de Nederlandse Antillen afgesproken datum van 1 januari 2002 nog te kunnen halen achten de delegaties het van het grootste belang dat deze onderhandelingen op een zodanig korte termijn worden afgerond dat de parlementaire behandeling van het BRK-wijzigingsvoorstel in redelijkheid tijdig kan plaatsvinden. De delegaties spreken af een hiertoe strekkende brief meteen aan de regeringen van de drie landen te zullen sturen.

Actualiteiten

Staatkundige toekomst Nederlandse Antillen

De delegatie van de Nederlandse Antillen geeft een toelichting op de stand van zaken met betrekking tot de nadere positiebepaling van Sint Maarten naar aanleiding van de uitslag van het referendum. De delegaties zijn het er over eens dat een spoedige formalisering van de nadere positiebepaling van Sint Maarten zeer wenselijk is. Tevens zijn de delegaties van mening dat het wenselijk is dat de Koninkrijkspartners regelmatig overleg zullen plegen met betrekking tot de staatkundige ontwikkeling van Sint Maarten. De delegaties zullen er bij de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties op aandringen dat de daartoe benodigde personele ondersteuning voor de nadere uitwerking door Sint Maarten desgevraagd beschikbaar wordt gesteld. Aruba steunt de referendumuitspraak van de Sint Maartense bevolking.

L.G.O.

De Nederlands-Antilliaanse delegatie zet uiteen dat definitieve beslissingen inzake de nieuwe L.G.O.-regeling in Europees verband in het najaar genomen zullen worden. In juni 2001 gaat de tweede voortgangsrapportage naar de COREPER. In april 2001 hebben de veertien L.G.O.-landen een gezamenlijk standpunt met betrekking tot de ontwerp-regeling ingediend bij de Europese Commissie, het Europees Parlement en de Europese Raad van Ministers. De regeling zoals die thans ter tafel ligt, is niet gunstig voor de Nederlandse Antillen en Aruba. De communicatie binnen de koninkrijksdelegatie verloopt tot nu toe goed. De delegaties spreken af dat zij elkaar op de hoogte zullen stellen van mogelijke relevante ontwikkelingen in de komende maanden.

Financieel-economische situatie

De delegatie van de Nederlandse Antillen geeft een overzicht van de onlangs genomen en nog te nemen maatregelen in het kader van het I.M.F.-traject. De delegatie hoopt dat de belangrijkste nog resterende knelpunten in de komende week zullen worden afgerond. Het is van groot belang dat de door Nederland toegezegde financiële steun daarna meteen ter beschikking wordt gesteld. De delegatie vraagt nog aandacht voor het feit dat een bedrag van 21 miljoen gulden steun dat in december vorig jaar door Nederland aan het IMF ter beschikking is gesteld nog steeds niet door het IMF is vrijgegeven, terwijl tussen het IMF en de Nederlands-Antilliaanse regering een nieuw pakket aan maatregelen is overeengekomen. De Nederlandse delegatie zegt toe hiernaar bij de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties navraag te zullen doen. Voorts zijn de delegaties van mening dat daarnaast alle aandacht moet worden gegeven aan het economisch deel van het herstelprogramma. Uitvoering van IMF-eisen mag niet betekenen dat niet ook voortvarend aan economisch herstel wordt gewerkt.

De Arubaanse delegatie spreekt uit dat de economische situatie goed is, maar dat de ontwikkeling met betrekking tot de overheidsfinanciën op Aruba een punt van zorg blijft. De ontwikkelingen zullen nauwgezet worden gevolgd.

Migratie

De Nederlandse delegatie geeft een uiteenzetting over de laatste ontwikkelingen in Nederland. Nederland is teleurgesteld op het feit dat er geen overeenstemming is bereikt over de verplichte inburgering. De

evaluatie van de voorgedijregeling, een tweede maatregel ter beheersing van de migratie van minderjarigen, heeft een niet zo positief beeld opgeleverd. Inmiddels is besloten dat het voor de inburgeringscursus op de Nederlandse Antillen bestemde bedrag van 26 miljoen gulden nu zal worden gebruikt ten behoeve van projecten voor Antillianen in Nederland. De Tweede Kamer zal in juni nadere informatie van het kabinet ontvangen inzake de opvang van jongeren op gemeentelijk niveau en over eventuele mogelijkheden alsnog Nederlandse maatregelen inzake de migratie te nemen. Daarna zal opnieuw overleg met de betrokken bewindslieden plaatsvinden.

De Nederlands-Antilliaanse delegatie geeft aan dat er een wachtlijst op Curaçao bestaat van mensen die vrijwillig een inburgeringscursus willen volgen. Voorts acht zij de koppeling van een verplichte inburgeringscursus aan een uitreisverbod in strijd te zijn met mensenrechtenverdragen zoals het BuPo-verdrag en het EVRM-verdrag.

Slot

Op suggestie van de Nederlandse delegatie zullen de mogelijkheden onderzocht worden om op de website van de Tweede Kamer een apart domein in te richten waar informatie van gemeenschappelijk belang geplaatst kan worden. Zo mogelijk zullen tijdens de volgende contactplan-bijeenkomst nadere afspraken worden gemaakt.

De drie delegaties spreken thans af elkaar, conform het eerder afgesproken schema, tijdens een reguliere bijeenkomst te ontmoeten in het voorjaar van 2002 in de Nederlandse Antillen. Gelet op het feit dat (zoals het er nu uitziet) in Aruba in december 2001 Statenverkiezingen worden gehouden, in de Nederlandse Antillen in januari 2002 Statenverkiezingen worden gehouden en in Nederland in mei 2002 kamerverkiezingen worden gehouden, zullen de mogelijkheden worden gezien om de eerstvolgende bijeenkomst te houden in de periode van 17 tot 27 januari 2002.

De planning van de volgende bijeenkomsten is als volgt:

- september 2002 thematische bijeenkomst in Nederland,
- januari 2003 thematische bijeenkomst in Aruba,
- mei 2003 reguliere bijeenkomst in Nederland.